

EUROPOS VADOVŲ TARYBA

**Briuselis, 2013 m. birželio 27 d.
(OR. en)**

**EUCO 104/13
EXT 1**

**CO EUR 9
CONCL 6**

PRIDEDAMAS PRANEŠIMAS

nuo: Tarybos generalinio sekretoriato
kam: Delegacijoms
Dalykas: **EUROPOS VADOVŲ TARYBA
2013 M. BIRŽELIO 27–28 D.**

IŠVADOS

Delegacijoms pridedamos 2013 m. birželio 27 d. Europos Vadovų Tarybos priimtos išvados dėl darbotvarkės I punkto (Jaunimo užimtumas) ir II punkto (Ekonomikos augimas, konkurencingumas ir darbo vietų kūrimas). Išvados dėl III punkto (Ekonominės ir pinigų sąjungos kūrimo užbaigimas) ir IV punkto (Kiti punktai) bus priimtos 2013 m. birželio 28 d.

Dabartinėmis aplinkybėmis, kai trumpalaikės ekonomikos perspektyvos yra prastos, keliose valstybėse narėse jaunimo nedarbas pasiekė precedento neturintį lygį; tai nulėmė didžiules žmogiškąsias ir socialines sąnaudas. Būtina nedelsiant imtis veiksmų.

Šiandien Europos Vadovų Taryba susitarė dėl visapusiško požiūrio į kovą su jaunimo nedarbu, grindžiamo šiomis konkrečiomis priemonėmis: Jaunimo užimtumo iniciatyvos įgyvendinimo spartinimu ir jos lėšų sutelkimu pradiniam etape, Jaunimo garantijų iniciatyvos įgyvendinimo spartinimu, didesniu jaunimo judumu ir socialinių partnerių dalyvavimu. Europos Vadovų Taryba taip pat aptarė investicijų skatinimo ir galimybių gauti kreditų gerinimo būdus. Ji paragino sutelkti Europos išteklius, įskaitant Europos investicijų banko (EIB) išteklius, ir paskelbė, kad bus vykdomas naujas investicijų planas, skirtas mažosioms ir vidutinėms įmonėms (MVĮ) remti ir ekonomikos finansavimui skatinti.

Finansinis stabilumas didėja, tačiau ES ir jos valstybės narės turi imtis tolesnių veiksmų, kad Europoje vėl būtų tvirtai užtikrintas tvarus ekonomikos augimas ir darbo vietų kūrimas. Patikimi viešieji finansai ir politika, kuria remiamas tvarus ekonomikos augimas ir darbo vietų kūrimas, stiprina vienas kitą. Tuo pačiu metu visais lygiais reikia ryžtingiau dėti pastangas toliau vykdyti struktūrines reformas ir skatinti konkurencingumą bei užimtumą. Atsižvelgdama į tai, Europos Vadovų Taryba patvirtino konkrečioms šalims skirtas rekomendacijas, kuriomis valstybės narės turėtų vadovautis formuodamos savo politiką ir rengdamos biudžetus, ir taip užbaigė 2013 m. Europos semestrą.

Europos Vadovų Taryba taip pat įvertino pažangą kuriant bankų sąjungą, kuri yra itin svarbi siekiant finansinio stabilumo ir sklandaus ekonominės ir pinigų sąjungos (EPS) veikimo. Galiausiai Europos Vadovų Taryba nustatė tolesnius veiksmus stiprinant EPS struktūrą ir paragino iki gruodžio mėn. Europos Vadovų Tarybos susitikimo tęsti darbą sprendžiant visus šiuos klausimus.

Europos Vadovų Taryba šiltai pasveikino Kroatiją, nuo 2013 m. liepos 1 d. tapsiančią Europos Sąjungos nare. Ji taip pat pasveikino Latviją – ji įvykdė Sutartyje nustatytus konvergencijos kriterijus ir todėl 2014 m. sausio 1 d. galės įvesti eurą.

p.m. plėtra

I. JAUNIMO UŽIMTUMAS

1. Atsižvelgiant į nepriimtina didelių jaunų bedarbių europiečių skaičių, kova su jaunimo nedarbu yra ypatingas ir neatidėliotinas tikslas. Turi būti sutelktos visos pastangos siekiant bendro tikslo – užtikrinti, kad nesimokantys, nedirbantys ir profesiniame mokyme nedalyvaujantys jaunuoliai per keturis mėnesius grįžtų į darbą arba pradėtų studijuoti ar mokytis, kaip nurodyta Tarybos rekomendacijoje dėl Jaunimo garantijų iniciatyvos. Remiantis Komisijos komunikatu dėl jaunimo užimtumo, tiek nacionaliniu, tiek ES lygiu būtina ryžtingai ir nedelsiant imtis veiksmų.

2. ES sutelks visas turimas priemones, kuriomis remiamas jaunimo užimtumas. Europos Vadovų Taryba susitaria dėl visapusiško požiūrio, grindžiamo šiomis konkrečiomis priemonėmis:
- a) įgyvendinant struktūrinius fondus ypač daug dėmesio bus skiriama jaunimo užimtumui, be kita ko, atitinkamais atvejais pakeičiant nepanaudotų lėšų programavimą. Komisija ir valstybės narės išnaudos visas galimybes, kurias suteikia Europos socialinis fondas (ESF) – viena iš pagrindinių šiam tikslui skirtų ES lygio finansinių priemonių, be kita ko, remdamos naujų darbo vietų jauniems darbuotojams kūrimą. Prireikus valstybės narės gerins savo administracinius gebėjimus, naudodamosi Komisijos teikiama didesne technine pagalba ir remdamosi geriausia praktika;
 - b) bus atliktas visas reikiamas parengiamasis darbas, kad ne vėliau kaip 2014 m. sausio mėn. būtų pradėta visapusiškai vykdyti Jaunimo užimtumo iniciatyva ir taip suteikta galimybė suteikti pirmąsias išmokas paramos gavėjams tuose ES regionuose, kuriuose jaunimo nedarbo lygis viršija 25 % ¹. Siekiant, kad Jaunimo užimtumo iniciatyva visapusiškai atliktų savo vaidmenį, jai skirti 6 mlrd. EUR turėtų būti išmokėti pirmaisiais dvejais kitos daugiametės finansinės programos metais ². Be to, maržos, likusios nepasiekus 2014–2017 m. laikotarpiui numatytų daugiametės finansinės programos (DFP) viršutinių ribų, bus panaudotos kaip bendroji įsipareigojimų marža, kad būtų finansuojamos visų pirma kovos su jaunimo nedarbu priemonės. Valstybės narės, kuriose teikiama parama pagal Jaunimo užimtumo iniciatyvą, turėtų iki metų pabaigos patvirtinti kovos su jaunimo nedarbu, be kita ko, įgyvendinant Jaunimo garantijų iniciatyvą, planą. Kitos valstybės narės raginamos 2014 m. patvirtinti panašius planus. 2016 m. Komisija pateiks Jaunimo garantijų iniciatyvos įgyvendinimo ir Jaunimo užimtumo iniciatyvos vykdymo ataskaitą;

¹ Atsižvelgiant į tai, kad Slovėnijoje jaunimo nedarbo lygis 2012 m. išaugo daugiau nei 30 %, parama pagal Jaunimo užimtumo iniciatyvą taip pat bus teikiama Rytų Slovėnijos regionui, kuriame jaunimo nedarbo lygis 2012 m. buvo didesnis nei 20 %.

² Tai bus padaryta nedarant neigiamo poveikio 2013 m. gegužės mėn. Europos Vadovų Tarybos nustatytiems tikslams energetikos politikos srityje.

- c) EIB prisidės prie kovos su jaunimo nedarbu pasitelkdamas savo Jaunimui skirtų darbo vietų iniciatyvą ir Investavimo į gebėjimus programą, kurios turėtų būti įgyvendinamos neatidėliojant;
- d) bus dedama daugiau pastangų skatinti jaunų darbo ieškančių asmenų judumą, be kita ko, sustiprinant programą „Tavo pirmasis EURES darbas“. Valstybės narės raginamos panaudoti dalį joms skirtų ESF asignavimų tarpvalstybinio judumo programoms remti. Programa „Erasmus +“, kuria taip pat skatinamas tarpvalstybinis profesinis mokymas, turi būti pradėta visapusiškai vykdyti nuo 2014 m. sausio mėn. Ypač palankiai vertinamas Europos Parlamento ir Tarybos susitarimas dėl profesinių kvalifikacijų pripažinimo. Turėtų būti kuo greičiau išnagrinėti Komisijos pasiūlymai, kuriais remiantis būtų sukurtas valstybinių užimtumo tarnybų tinklas. Reikia dėti daugiau pastangų, visų pirma nagrinėjant pasiūlymą, susijusį su teisių į papildomą pensiją išsaugojimu, kuris turi būti priimtas per šią Parlamento kadenciją;
- e) bus skatinama aukštos kokybės gamybinė praktika ir mokymasis darbo vietoje, visų pirma pasitelkiant Europos gamybinės praktikos aljansą, pradėsiantį veikti liepos mėn. 2014 m. pradžioje turėtų būti įdiegta stažuotojų kokybės sistema;
- f) dedant šias pastangas turi būti visapusiškai įtraukti ir aktyviai dalyvauti socialiniai partneriai. Europos Vadovų Taryba palankiai vertina Veiksmų jaunimo užimtumo srityje programą, dėl kurios socialiniai partneriai susitarė 2013 m. birželio 11 d.

3. Valstybės narės turėtų aktyviau vykdyti savo reformas nacionaliniu lygiu, kuriam priskiriama dauguma su užimtumu susijusių kompetencijų. Valstybės narės imasi priemonių, kad modernizuotų profesinio mokymo ir švietimo sistemas, sustiprintų švietimo įstaigų ir verslo įmonių bendradarbiavimą siekiant sudaryti palankesnes sąlygas perėjimui iš mokyklos į darbo rinką, pagerintų žemos kvalifikacijos jaunuolių integravimą į darbo rinką, spręstų gebėjimų paklausos ir pasiūlos neatitikties klausimą ir skatintų gamybinę praktiką bei stažuotes pagrindiniuose ekonomikos sektoriuose, taip pat verslumą ir remtų naujai įsteigtas įmones. Keletas valstybių narių jau yra pateikusios plataus užmojo planų, skirtų jaunimo užimtumui remti. Bet reikia nuveikti dar daugiau. Visų pirma valstybės narės, kuriose jaunimo nedarbo lygis yra aukštas, turėtų intensyviau įgyvendinti aktyvias darbo rinkos priemones. Svarbu skirti deramą dėmesį pažeidžiamo jaunimo grupių, kurios susiduria su specifinėmis problemomis, dalyvavimui darbo rinkoje. Europos Vadovų Taryba pripažino valstybių narių kompetenciją šioje srityje, tačiau ji priminė, kad svarbu nuo darbo jėgos nuimti mokesčių naštą, be kita ko, prireikus sumažinant socialinių įmokų dydį, kad būtų didinamos darbo galimybės ir skatinamas darbo vietų kūrimas bei konkurencingumas. Europos Vadovų Taryba paragino intensyviau keistis geriausios nacionalinės praktikos pavyzdžiais; šiuo požiūriu ji palankiai įvertino tai, kad bus surengta Berlyno konferencija.

II. EKONOMIKOS AUGIMAS, KONKURENCINGUMAS IR DARBO VIETŲ KŪRIMAS

Europos semestras

4. Išsamiai pasikeitusi nuomonėmis, Europos Vadovų Taryba iš esmės patvirtino konkrečioms šalims skirtas rekomendacijas ir taip užbaigė 2013 m. Europos semestrą. Dabar valstybės narės atsižvelgs į šias rekomendacijas ateityje priimdamos sprendimus dėl biudžetų, struktūrinių reformų ir užimtumo bei socialinės politikos, kartu skatindamos visapusišką nacionalinę atsakomybę ir toliau palaikydamos socialinį dialogą. Taryba ir Komisija atidžiai stebės, kaip įgyvendinamos šios rekomendacijos. Taryba reguliariai aptars ir įvertins ekonominę padėtį Europoje.

5. Ekonomikos augimo skatinimas ir fiskalinis konsolidavimas yra viena kitą stiprinančios priemonės. Patikimi viešieji finansai yra itin svarbūs norint užtikrinti, kad valdžios institucijos išlaikytų savo gebėjimą remti tvarų ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą. Šiuo požiūriu Europos Vadovų Taryba palankiai vertina tai, kad keliose valstybėse narėse nutraukta perviršinio deficito procedūra, taip pat valstybių narių, kurios turi įvykdyti savo fiskalinius tikslus, pastangas. Ji primena esamos ES fiskalinės sistemos teikiamas galimybes rentabilių viešųjų investicijų poreikius suderinti su Stabilumo ir augimo pakto prevencinėje dalyje nustatytais fiskalinės drausmės tikslais. Kai kuriose valstybėse narėse fiskalinio konsolidavimo tempas buvo pakoreguotas siekiant atsižvelgti į ekonomines sąlygas, kaip numatyta ES fiskalinėje sistemoje. Tuo pačiu metu valstybės narės turėtų sparčiau vykdyti struktūrines reformas. Taip bus paremtos pastangos siekiant perbalansuoti ES ekonomiką, padėti atkurti konkurencingumą ir šalinti krizės sukeltus socialinius padarinius.

Naujas investicijų planas Europai

6. Dabartinėmis ekonominėmis aplinkybėmis būtina atkurti įprastą skolinimą ekonomikai ir sudaryti palankesnes sąlygas investicijų finansavimui. Atsižvelgiant į MVĮ svarbą ekonomikai, ypač kiek tai susiję su darbo vietų kūrimu, pirmenybė bus teikiama priemonėms, kuriomis remiamas MVĮ finansavimas. Tai ypač svarbu šalyse, kuriose yra aukštas jaunimo nedarbo lygis ir kuriose reikalingos naujos investicijos, kad būtų skatinamas ekonomikos augimas ir darbo vietų kūrimas. Taip pat svarbu skatinti verslumą ir savarankišką darbą. Todėl Europos Vadovų Taryba susitarė dėl naujo investicijų plano vykdymo pradžios.
7. Europos Vadovų Taryba palankiai įvertino pasiektą susitarimą dėl ateinančių septynerių metų ES daugiametės finansinės programos (DFP). Ji padėjo Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos derybininkams už jų darbą ir nenuilstamas pastangas, dėl kurių šiandien buvo galima pasiekti šį susitarimą. DFP teks itin svarbus vaidmuo remiant ekonomiką; ji bus varomoji jėga ekonomikos augimui ir darbo vietų kūrimui Europoje užtikrinti ir ja bus skatinamos rentabilios investicijos ir investicijos į žmogiškąjį kapitalą. Europos Vadovų Taryba paragino skubiai oficialiai priimti DFP reglamentą ir susijusį tarpinstitucinį susitarimą. Šiuo požiūriu Europos Vadovų Taryba taip pat palankiai įvertino tai, kad susitarta dėl tokių naujų programų kaip ERASMUS, COSME, „Horizontas 2020“ ir Užimtumo ir socialinių inovacijų programa. Europos Vadovų Taryba pabrėžė, kad svarbu:

- a) iki metų pabaigos priimti įvairias ES programas, kuriomis būtų padedama siekti strategijos „Europa 2020“ tikslų;
 - b) valstybėms narėms bendradarbiauti su Komisija, kad kuo greičiau būtų sudaryti jų partnerystės susitarimai ir užbaigtos veiksmų programos;
 - c) sparčiai įgyvendinti struktūrinius fondus, taip pat Įmonių konkurencingumo ir MVĮ programą (COSME) bei mokslinių tyrimų ir inovacijų programą („Horizontas 2020“) – jie yra ypač svarbūs MVĮ rėmimo srityje;
 - d) sparčiau įgyvendinti projekto obligacijų bandomąjį etapą. Iki 2013 m. pabaigos Komisija ketina pateikti jo įvertinimą.
8. Europos Vadovų Taryba palankiai įvertino Komisijos ir EIB ataskaitą dėl ekonomikos finansavimo. Ji susitarė dėl toliau nurodytų priemonių ir palankiai įvertino tai, kad Komisija ir EIB jas ketina įgyvendinti prioriteto tvarka ir iki 2013 m. spalio mėn. Europos Vadovų Tarybos susitikimo pateikti išsamią jų įgyvendinimo ataskaitą, kurioje būtų nurodyti kiekybiniai tikslai, priemonės ir tvarkaraštis:
- a) EIB pastangų remti skolinimą ekonomikai intensyvinimas, visapusiškai pasinaudojant tuo, kad neseniai jo kapitalas padidintas 10 mlrd. EUR suma. Europos Vadovų Taryba ragina EIB įgyvendinti savo planą 2013–2015 m. laikotarpiu bent 40 % padidinti skolinimą Europos Sąjungoje. Šiuo tikslu EIB jau yra nustatęs naujų skolinimo galimybių – daugiau kaip 150 mlrd. EUR – ypač svarbiose prioritetinėse srityse, pavyzdžiui, inovacijų ir gebėjimų, MVĮ galimybių gauti finansavimą, efektyvaus išteklių naudojimo ir strateginės infrastruktūros srityse;

- b) bendrą Europos Komisijos ir EIB rizikos pasidalijimo finansinių priemonių išplėtimą, kad privačiojo sektoriaus ir kapitalo rinkų investicijos būtų pritrauktos į MVĮ.
Įgyvendinant šias iniciatyvas turėtų būti užtikrinta, kad visoje ES būtų padidintas naujų paskolų MVĮ dydis, laikantis finansinio patikimumo ir skaidrumo principų, taip pat DFP viršutinių ribų. Taryba, konsultuodamasi su Komisija ir EIB, nedelsdama apibrėš tokių priemonių, kurios bendrai finansuojamos struktūrinių fondų lėšomis, projektų parametrus, siekdama užtikrinti didelį svėrto poveikį. Turėtų būti atliktas reikiamas parengiamasis darbas, kad šias priemones būtų galima pradėti įgyvendinti 2014 m. sausio mėn.;
- c) Europos investicijų fondo kredito vertės didinimo pajėgumų didinimas;
- d) EIB prekybos finansavimo sistemų laipsniškas išplėtimas siekiant sudaryti palankias sąlygas MVĮ verslui visoje Sąjungoje, visų pirma programoje dalyvaujančiose šalyse;
- e) nacionalinių plėtros bankų ir EIB tarpusavio bendradarbiavimo stiprinimas siekiant sudaryti daugiau bendro skolinimo ir keitimosi geriausios praktikos pavyzdžiais galimybių;
- f) alternatyvių finansavimo šaltinių kūrimas glaudžiai bendradarbiaujant su valstybėmis narėmis.

Susitarimo dėl ekonomikos augimo ir darbo vietų kūrimo įgyvendinimas

- 9. Prieš metus Europos Vadovų Taryba susitarė dėl Susitarimo dėl ekonomikos augimo ir darbo vietų kūrimo – dinamiškų ekonomikos augimo priemonių, kurios remiamos 120 mlrd. EUR finansavimu, rinkinio. Vykdamas šias priemones padaryta nemaža pažanga ir kai kurios iš jų jau davė rezultatų, tačiau reikia dėti daugiau pastangų. ES institucijos ir valstybės narės turėtų dėti visas įmanomas pastangas siekdamas užtikrinti, kad visi susitarime nustatyti elementai būtų sparčiai įgyvendinami, kaip nurodyta ankstesnėse Europos Vadovų Tarybos išvadose, visų pirma bendrosios rinkos, inovacijų, skaitmeninės darbotvarkės, paslaugų, energetikos ir mokesčių srityse. Europos Vadovų Taryba tikisi, kad 2013 m. gruodžio mėn. bus pateikta atnaujinta susitarimo įgyvendinimo pažangos ataskaita, parengta remiantis Tarybos atliekama reguliaria peržiūra.

10. Kaip buvo sutarta kovo mėn., Europos Vadovų Taryba įdėmiai stebės jos nustatytų gairių ekonomikos augimui stiprinti ir konkurencingumui skatinti įgyvendinimą, visų pirma reguliariai rengdama temines diskusijas. Šiomis aplinkybėmis Europos Vadovų Taryba surengė pirmą pasikeitimą nuomonėmis dėl dviejų esminių klausimų:
- a) stiprios Europos pramoninės bazės, kaip vienos iš esminių ES ekonomikos augimo ir konkurencingumo darbotvarkės sudedamųjų dalių, išskirtinės svarbos. Europos Vadovų Taryba paragino laikytis plataus horizontaliojo ir nuoseklaus požiūrio į šiuolaikinę Europos pramonės politiką, kuri papildytų struktūrinius pokyčius ir ekonomikos atkūrimo veiksmus. Ji palankiai įvertino Komisijos parengtą Plieno pramonės konkurencingumo ir tvarumo veiksmų planą. Rengiantis 2014 m. vasario mėn. Europos Vadovų Tarybos susitikimui, Europos Vadovų Taryba nurodė laukianti tolesnių Komisijos darbų, atsižvelgiant į 2013 m. kovo ir gegužės mėn. Europos Vadovų Tarybos susitikimų išvadas. Pirmininkavimą perimsiančios valstybės narės prašoma tęsti parengiamąjį darbą Taryboje;
 - b) primindama savo 2013 m. kovo mėn. išvadas, Europos Vadovų Taryba kaip pradinį indėlį palankiai įvertino Komisijos komunikatą dėl pirmųjų dešimties sunkiausiai įgyvendinamų reglamentų. Ji nurodė, kad tikisi iki 2013 m. spalio mėn. susitikimo gauti išsamią darbo programą, sudarytą iš tolesnių, o atitinkamais atvejais – naujų konkrečių pasiūlymų dėl bendros reguliavimo naštos mažinimo ir konkurencingumo skatinimo, kartu visada atsižvelgiant į poreikį tinkamai apsaugoti vartotojus ir darbuotojus. Ji ragino toliau dėti pastangas siekiant veiksmingesnio, nuoseklesnio ir paprastesnio ES ir nacionalinio reguliavimo. Ji vėl nagrinės šiuos klausimus atsižvelgdama į tuos pasiūlymus.

Rengdamasi savo 2013 m. spalio mėn. teminei diskusijai, kuria bus siekiama suteikti naują postūmį inovacijų, bendrosios skaitmeninės rinkos ir paslaugų srityse, Europos Vadovų Taryba paprašė Komisijos iki to susitikimo pateikti ataskaitą dėl Paslaugų direktyvos tarpusavio peržiūros, taip pat dėl proceso „Europos licencijavimas“.

11. Europos Vadovų Taryba priminė, koks vaidmuo skatinant ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą tenka prekybai, ir palankiai įvertino tai, kad pradėtos derybos su Jungtinėmis Amerikos Valstijomis dėl transatlantinės prekybos ir investicijų partnerystės.

III. EKONOMINĖS IR PINIGŲ SAJUNGOS KŪRIMO UŽBAIGIMAS

p.m.

IV. KITI PUNKTAI

p.m.

EUROPOS VADOVU TARYBOS PATVIRTINTI DOKUMENTAI

- 2013 m. birželio 25 d. Tarybos ataskaita dėl 2013 m. konkrečioms šalims skirtų rekomendacijų
- 2013 m. birželio 25 d. Tarybos priimtos išvados dėl plėtros
- 2013 m. gegužės 28 d. Tarybos priimtos išvados dėl ES oficialios paramos vystymuisi metinės ataskaitos
- 2013 m. birželio 25 d. Tarybos priimtos išvados dėl Visa apimančios laikotarpio po 2015 m. darbotvarkės
- 2013 m. birželio 25 d. Tarybos patvirtintas Atlanto vandenyno zonai skirtos jūrų strategijos įgyvendinimo veiksmų planas
